

Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука

Факультету Декоративно-прикладного мистецтва

Кафедра Мистецтвознавства і мистецької освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 3. Методика та методологія науководослідної роботи в галузі культури і мистецтва

Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень «Доктор філософії»
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	В4 Образотворче мистецтво та реставрація
Освітня програма	ОПП «Образотворче мистецтво та реставрація»
Статус дисципліни	обов'язкова, цикл загальної підготовки
Курс/Семестр	1 курс (I, II семестр)
Кількість кредитів ЄКТС	120 (4 кредити)
Розподіл за видами занять за годинами навчання	Лекції (30)
	Семінарські
	Практичні (10)
	Самостійна робота (80)
Форма підсумкового контролю	Диф. залік (I семестр) Іспит (2 семестр)
Викладач	Д.філ. (PhD) з дизайну, доцент кафедри графічного дизайну О.С. Гальчинська
Контактна інформація викладача	Корпоративна пошта – olga_galchinskaya@kdidpamid.edu.ua
Ресурси комунікації з викладачем	https://kdidpamid.edu.ua/academy/navchannya/dystanczijne-navchannya
Дні занять	Згідно розкладу
Консультації	Відповідно до графіку консультацій

Опис навчальної дисципліни

<p>Анотація дисципліни</p>	<p>Дисципліна «Методика та методологія науково-дослідної роботи в галузі культури і мистецтва» спрямована на формування у здобувачів третього рівня вищої освіти системного уявлення про сучасні методологічні підходи, принципи й інструменти наукового пізнання у сфері культури та мистецтва. Курс охоплює філософські, загальнонаукові та спеціальні методи гуманітарних досліджень, розкриває логіку побудови дослідницького проекту, методику формулювання наукової проблеми, мети, завдань і гіпотези, а також принципи розроблення концептуальної моделі майбутньої дисертації.</p> <p>У межах дисципліни аспіранти опановують теоретичні й емпіричні методи аналізу культурних і мистецьких явищ, вчаться працювати з науковими джерелами та електронними базами даних, здійснювати критичний огляд літератури, застосовувати міждисциплінарні підходи та сучасні інструменти наукової комунікації. Особлива увага приділяється питанням академічної доброчесності, етичним нормам дослідника та вимогам до підготовки наукових текстів і публікацій у фахових та міжнародних виданнях.</p> <p>Результатом вивчення дисципліни є здатність аспірантів самостійно проектувати та реалізовувати наукове дослідження на рівні PhD, обґрунтовувати вибір методів, формулювати наукову новизну, інтегрувати методологічні підходи та презентувати результати власної наукової роботи відповідно до міжнародних академічних стандартів.</p> <p>Ключові слова: дизайн, наукове дослідження, дисертація, наукова робота, аналіз</p> <p>Роль та місце дисципліни у системі підготовки: формує у здобувачів компетентності науково-дослідницької діяльності, що охоплюють: використання методів наукового пізнання; слідування правилам та вимогам щодо реалізації наукового дослідження; роботу з науковою літературою; володіння науковою термінологією; академічну доброчесність; застосування методологічної основи у власному дисертаційному дослідженні.</p>
----------------------------	---

Мета та завдання дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Методика та методологія науково-дослідної роботи в галузі культури і мистецтва» - формування у здобувачів компетентностей наукової діяльності, що охоплюють: використання методів наукового пізнання; слідування правилам та вимогам щодо реалізації наукового дослідження; роботу з науковою літературою; володіння науковою термінологією; академічну доброчесність; застосування методологічної основи у власному дисертаційному дослідженні.

Основні завдання навчальної дисципліни:

- визначення проблеми наукового дослідження;
- ознайомлення з методами та методиками наукового дослідження;
- набуття навичок аналізу літературних джерел;
- ознайомлення з етапами ведення наукової роботи;
- робота над темою, змістом, гіпотезами та результатами наукового дослідження.

Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі **результати навчання:**

1 семестр

Знати:

- Основні підходи та концепції сучасної наукової методології, зокрема системний, структурно-функціональний, феноменологічний, культурологічний та мистецтвознавчий підходи.
- Стратегії та структуру наукового дослідження в галузі культури й мистецтва; етапи формування наукової проблеми, гіпотези та мети дослідження.
- Класифікацію методів науки (теоретичних, емпіричних, міждисциплінарних, мистецтвознавчих) та їх застосування у відповідному типі досліджень.
- Принципи академічної етики, включно з етичними нормами цитування, авторського права та дослідницької доброчесності.
- Методи роботи з науковими джерелами, включно з принципами критичного аналізу, фактографічної перевірки, інтерпретації та узагальнення.

Вміти:

- Формулювати наукову проблему, мету, завдання та гіпотезу відповідно до вимог дослідницького проєкту рівня PhD.
- Обирати та обґрунтовувати адекватні методи дослідження для конкретного об'єкта в галузі культури і мистецтва.
- Проводити системний аналіз джерел, критично оцінювати наукові тексти, виявляти прогалини у дослідницьких підходах.
- Інтерпретувати культурні та мистецькі феномени на основі теоретичних моделей і сучасних наукових методологій.
- Здійснювати наукове спостереження, опис, класифікацію та емпіричне узагальнення у межах власного дослідження.

2_семестр

Знати:

- Сучасні тенденції науки про культуру та мистецтво, актуальні напрями розвитку, міжнародні дослідницькі практики.
- Стандарти підготовки наукових текстів, структуру дисертації та правила оформлення публікацій у фахових і міжнародних журналах.
- Методики якісних і кількісних досліджень, включно з польовими, експериментальними, порівняльно-історичними та аналітичними методами.
- Інструменти наукової комунікації: види конференцій, наукових платформ, репозитаріїв, баз даних, індексів цитування.
- Основи наукової аргументації, логічні правила побудови доказів, структурування теоретичної бази дослідження.

Вміти:

- Використовувати міждисциплінарні інструменти (культурологія, соціологія, семіотика, психологія, філософія) для поглиблення аналізу.
- Підготувати науковий текст різних жанрів – статтю, тези, аналітичну довідку, огляд літератури, фрагмент дисертації – відповідно до наукових стандартів.
- Презентувати результати дослідження в усній і письмовій формах, включно з участю в конференціях, дискусіях, наукових семінарах.

	<ul style="list-style-type: none"> - Застосовувати цифрові дослідницькі інструменти (бази даних, наукові платформи, reference-менеджери, аналітичні модулі). - Здійснювати наукову рефлексію та самооцінювання власного дослідження, виявляти його сильні та слабкі сторони, коригувати дизайн дослідження.
Передумови вивчення дисципліни	Передумовою для вивчення дисципліни «Методика та методологія науково-дослідної роботи в галузі культури і мистецтва» є певний обсяг знань з таких дисциплін як «Філософія освіти і науки», «Іноземна мова за фаховим спрямуванням», «Дизайн як обмежена багатокритеріальна оптимізаційна задача», «Психологія та педагогіка вищої школи».
Програмні компетентності	
Інтегральні компетентності	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення
Загальні компетенції (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації на основі системного наукового світогляду, професійної етики, загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p> <p>ЗК2. Здатність розробляти проекти та управляти ними.</p>
Фахові компетенції спеціальності (СК)	<p>СК1. Здатність виконувати наукові дослідження у сфері образотворчого і декоративного мистецтва, реставрації, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у мистецтвознавстві та дотичних до нього міждисциплінарних напрямках і суміжних галузях.</p> <p>СК2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері образотворчого і декоративного мистецтва, реставрації, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.</p> <p>СК3. Здатність здійснювати експертизу, атрибуцію та реставрацію творів мистецтва на наукових засадах.</p> <p>СК6. Здатність обирати та використовувати оптимальні методи та інструменти наукових досліджень, сучасні</p>

	цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.
--	---

Структура навчальної дисципліни:

Назва модулів і тем	Кількість годин				
	усього	лек	сем	практ	срс
1	2	3	4	5	6
Семестр 1					
Тема 1. Методологічні основи сучасного наукового дослідження Поняття методології, структура наукового знання, рівні методології, філософські засади дослідження.	12	2		2	8
Тема 2. Наукова проблема, мета та завдання: логіка формування дослідницького проекту Алгоритм визначення проблеми, актуальність, обґрунтування та побудова концепції дослідження	12	4			8
Тема 3. Методи дослідження в культурології та мистецтвознавстві Порівняльно-історичний, типологічний, герменевтичний, семіотичний, феноменологічний, мистецтвознавчий аналіз.	12	2		2	8
Тема 4. Емпіричні методи дослідження в культурі і мистецтві Спостереження, інтерв'ювання, аналіз артефактів, кейс-стаді, експериментальні підходи.	12	4			8
Тема 5. Теоретичні методи аналізу культурних і мистецьких явищ Моделювання, концептуалізація, реконструкція, інтерпретація, типологізація.	12	4			8
Разом за семестр 1	60	16		4	40
Семестр 2					

Тема 6. Структура дисертаційного дослідження Вимоги до PhD-дисертації, огляд літератури, методологічний розділ, побудова висновків, доказова база.	12	4			8
Тема 7. Методика роботи з науковими джерелами та базами даних Принципи пошуку, критичної оцінки, систематизації; робота з електронними науковими платформами, reference-менеджерами.	14	4		2	8
Тема 8. Академічна доброчесність та етика дослідника Антиплагіат, коректне цитування, авторське право, етичні норми проведення досліджень у гуманітарних науках.	12	2		2	8
Тема 9. Наукова комунікація та публікаційна стратегія аспіранта Міжнародні та фахові наукові журнали, конференції, формати виступів, вимоги до публікацій Scopus/WoS.	10	2			8
Тема 10. Міждисциплінарність у дослідженнях культури і мистецтва Інтеграція методів соціології, психології, філософії, антропології, медіазнавства	12	2		2	8
Разом за семестр 2	60	14		6	40
Усього годин	120	30		10	80

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Alison Campbell. An investigation into the conservation impact of research published in the scientific literature. Imperial College London: Faculty of Natural Sciences. 2007. 105 с.
2. David Evans, Paul Gruba, Justin Zobel. How to Write a Better Thesis. London: Springer International Publishing Switzerland. 2014. 173 с.

3. Grant Andrews. How to Write a Master's Dissertation: Outline and Examples (Essay and Thesis Writing) Kindle Edition. Creative Education, 2019, 10, 766-783. 33p.
4. Kate L. Turabian. A Manual for Writers of Research Papers, Theses, and Dissertations. Chicago and London: The University of Chicago Press. 2014. 470 с.
5. Subhash Chandra Parija, Vikram Kate. Thesis Writing for Master's and Ph.D. Program. Switzerland: Springer. 2018. 317 с.
6. Sylvan Barnet, *A Short Guide to Writing About Art*. New York: Pearson, ed. 11. 2014. 384 с. URL: [A short guide to writing about art : Sylvan Barnet : Free Download, Borrow, and Streaming : Internet Archive](#)
7. Wayne C. Booth, Gregory G. Colomb, Joseph M. Williams, Joseph Bizup, William T. FitzGerald. The Craft of Research. Ed.4. USA:University of Chicago Press. 2016. 336 с.
8. Крушельницька, О. В. Методологія та організація наукових досліджень. Київ: Кондор, 2006. 206 с.
https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Upload/Kafedry/Biofizyky/2014/kryshe_lynyska_metod_org_nayk_dosl.pdf
9. Марцин В.С., Міценко Н.Г., Даниленко О.А. та ін. Основи наукових досліджень. Львів: Ромус-Поліграф, 2002. 128 с. URL: <http://kist.ntu.edu.ua/textPhD/osNaukDos.pdf>
10. Ростовський В. С., Дібрівська Н. В. Основи наукових досліджень і технічної творчості: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] К.: Центр учбової літератури, 2009. — 96 с. URL: http://www.immsp.kiev.ua/postgraduate/Biblioteka_trudy/OsnovyNaukovDoslidRostovskiy2009.pdf
11. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. Київ: Вид. дім «Слово», 2003. 240 с.
12. Чмиленко Ф.О., Жук Л.П. Посібник до вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень». Дніпро: РВВ ДНУ, 2014. 48 с. URL: [metodologiyi_organizacija\(ntu.edu.ua\)](http://metodologiyi_organizacija(ntu.edu.ua))
13. Шейко В. М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. 5-те вид., стер. Київ: Знання, 2006. 307 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Sheiko_Vasy/Orhanizatsiia_ta_metodyka_naukovo-doslidnytskoi_diialnosti.pdf
14. Методологія науково-дослідницької діяльності: Навчальне видання. [Електронний ресурс]: навч. посібник для аспірантів спеціальності 186 «Видавництво та поліграфія» ОНП «Видавництво та поліграфія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти / КПІ ім. Ігоря Сікорського / Уклад.: Т. А. Роїк. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,45 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 56 с. [Metodolohiia-2021.pdf \(kpi.ua\)](#)
15. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / І. С. Добронравова, О. В. Руденко, Л. І. Сидоренко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). – К. : ВПЦ "Київський

університет", 2018. – 607 с. [Microsoft Word - N-Dobronravova.doc \(univ.kiev.ua\)](#)

Додаткові:

1. Каталоги, збірники, щорічники, книги: WorldCat.org
2. Журнали: Design Science | Cambridge Core

Інтернет ресурси

1. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/3651/1>
2. [Google Академія](#)
3. [Search Publications | ResearchGate](#)
4. [Scopus](#)
5. [Web of Science](#)
6. [Cochrane Library](#)
7. [ScienceDirect](#)
8. [UpToDate](#)
9. <https://eric.ed.gov>
10. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
11. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О. Сухомлинського. URL: www.dnpb.gov.ua/
12. Бібліотека українських підручників. URL: <http://pidruchniki.ws/>

Методи контролю та розподіл балів

1 семестр

Назви змістових модулів і тем	Дата проведення	Формат контролю	Максимальна кількість балів
Тема 1. Методологічні основи сучасного наукового дослідження	Жовтень 2025	Поточний контроль	10
Тема 2. Наукова проблема, мета та завдання: логіка формування дослідницького проєкту	Листопад 2025	Поточний контроль	10
Тема 3. Методи дослідження в культурології та мистецтвознавстві	Листопад 2025	Поточний контроль	20

Тема 4. Емпіричні методи дослідження в культурі і мистецтві	Листопад 2025	Поточний контроль	20
Тема 5. Теоретичні методи аналізу культурних і мистецьких явищ	Грудень 2025	Поточний контроль	20
<i>Диференційований залік</i>			20
Разом за семестр вивчення дисципліни			100
2 семестр			
Тема 6. Структура дисертаційного дослідження	Лютий 2026	Поточний контроль	10
Тема 7. Методика роботи з науковими джерелами та базами даних	Березень 2026	Поточний контроль	20
Тема 8. Академічна доброчесність та етика дослідника	Березень 2026	Поточний контроль	20
Тема 9. Наукова комунікація та публікаційна стратегія аспіранта	Квітень 2026	Поточний контроль	20
Тема 10. Міждисциплінарність у дослідженнях культури і мистецтва	Травень 2026	Поточний контроль	10
Екзаменаційний контроль		Іспит	20
Разом за семестр вивчення дисципліни			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		

64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Технічне та інструментальне забезпечення

Необхідне обладнання, устаткування	Комп'ютерна техніка (ноутбук, стаціонарний комп'ютер, графічний планшет) з можливістю демонстрації текстових і графічних матеріалів і виходу до мережі Інтернет.
Необхідні засоби	Не передбачено
Програмне забезпечення	Програми, необхідні для виконання завдань: Adobe Photoshop, Microsoft Word, Adobe Illustrator та інші.
Матеріали, інструменти	Не передбачено

Політика вивчення навчальної дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності	Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності у своїх роботах. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час поточного контролю виявиться використання чужих ідей, студент втрачає право отримати бали за тему, або може виконати нову роботу, яка буде оцінена із заниженням балів.
Політика щодо відвідування занять	Пропуски занять без поважних причин неприпустимі (причини пропуску мають бути підтверджені). Усі роботи студентів повинні бути завантажені на кафедральний Гугл диск. Відсутність виконаних практичних завдань із дисципліни є підставою до не зарахуванню семестрової оцінки.
Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання	Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання. Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин

	дає підстави для незаліку з дисципліни. Додаткові заняття у таких випадках не передбачені.
Політика щодо правил поведінки на заняттях	На проведення занять з дисципліни «Методика та методологія науково-дослідної роботи з мистецтвознавства та дизайну» розповсюджуються загально прийняті норми і правила поведінки, затверджених таким документом як «Правила поведінки здобувачів вищої освіти в Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука». Вітається власна думка студентів з теми заняття, активне обговорювання проектних проблем, аргументоване відстоювання авторської позиції. Разом із тим під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу, у тому числі користування мобільними телефонами для розмов, запізнення на заняття без поважних причин, не реагування на зауваження викладача.
Політика щодо комунікації з викладачем	Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні на корпоративну пошту викладача (olga_galchinskaya@kdidpmid.edu.ua). Умови листування: 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено - ІД); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається - анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: прізвище_ завдання. Розширення: текст - doc, docx, ілюстрації - pdf. Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

Детальнішу інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій навчальній програмі навчальної дисципліни (<https://kdidpmid.edu.ua/academy/navchannya/dystancijne-navchannya/>)

Розробник силабусу
Навчальної дисципліни

Ольга ГАЛЬЧИНСЬКА

Гарант освітньої програми

Інна ПЕТРОВА

Завідувач кафедри



Силабус затверджено
на засіданні кафедри мистецтвознавства та мистецької освіти

від 26 серпня 2025 р., протокол №1